

Notitie

aan : Springtij Energie- en klimaatjury

CC :

van : Reinier Gerrits

kenmerk : N-17-123

datum : 7 september 2017

betreft : Samenvatting pleitnotitie VNCI

Maar wij willen ook naar 'Parijs'...

Inspelen op 'Parijs' vraagt van Nederland forse stappen in verduurzaming. De chemische industrie moet daar als grote energieverbruiker én als materialenproducent voor bijna alle industriële sectoren een belangrijke bijdrage aan leveren. Al ruim 25 jaar en nog steeds verlagen de Nederlandse chemiebedrijven hun energieverbruik en daarmee de emissies van broeikasgassen (voornamelijk CO₂). Nog verder doorpakken vereist fundamentele productieveranderingen en dus forse investeringen in nieuwe procestechologie maar vooral ook het ontwikkelen van duurzame materialen uit bijvoorbeeld chemische recycling, biomassa of CO₂ vrije waterstof. Specifiek voor de chemie geldt dat 2/3^e van de energiedragers die we gebruiken eindigen in onze materialen als 'ingebouwde koolstof' die potentieel vrijkomt bij verbranding aan het einde van de productlevenscyclus. Let wel, dat is twee keer zoveel als wat we via onze eigen schoorstenen emitteren!

Het vraagt om een systeembenadering van het CO₂-probleem. Alleen is het bijzondere dat we het niet eens lijken te zijn over de precieze afbakening terwijl het in de basis zo eenvoudig is; de hoeveelheid CO₂ emissies die we extra aan de atmosfeer toevoegen moet wereldwijd dramatisch teruggebracht worden en wel met 80 tot 95% tov 1990. Daarbij zou niet moeten uitmaken wáár maar dat deze emissies plaatsvinden.

Allereerst en vooral gaat de discussie nu over het nut van één centrale doelstelling versus meerdere subdoelstellingen. Het zal niet verbazen dat de industrie pleit voor één doelstelling om zo te voorkomen dat zij suboptimale investeringen moet doen (die niet of minder bijdragen aan de beoogde langere termijn transformatie).

Echter een nog veel belangrijkere discussie die gevoerd moet worden, gaat over wat we meenemen in het klimaatbeleid. Nederlands klimaatbeleid staat vrijwel gelijk aan energiebeleid, gericht op efficiency verbetering en reductie van proces en energie-opwek emissies (de schoorsteen). De chemiesector heeft de sleutel in handen om ervoor te zorgen dat de koolstof die ingebouwd zit in haar producten en materialen, bij verwerking in afvalverbandinginstallaties in en vooral ook buiten

Totaalgebruik energie chemische industrie

Nederland geen 'extra' CO₂ (lang cyclisch fossiel) uitstoten door inzet van recycling, biobased materialen of CO₂-gebruik.

Let wel, de VNCI ondersteunt het belang van verdergaande efficiency en reductie van procesemissies maar stelt dat de Nederlandse chemie de boot mist als zij zich niet tijdig transformeert naar processen met duurzamere grondstoffen.

'Mooi' kunt u stellen, ga uw gang beste chemische industrie, 'wij houden u niet tegen...' En juist daarin zit het hem, zonder u gaat het niet lukken. De energiesector die wil verduurzamen vindt niet alleen begrip, maar ook concrete ondersteuning om het zo geheten marktfalen te adresseren en zo voldoende tempo te kunnen maken om te transformeren.

De chemische industrie loopt nog veel harder tegen marktfalen aan omdat er nog onvoldoende vraag is naar 'low carbon' producten en de hogere kostprijs direct ten koste gaat van de marge, omdat er geen geïnternaliseerde prijs is voor de eindconsument. Daar komt bij dat onze producten in tegenstelling tot de elektriciteitssector wel uitwisselbaar zijn voor producten van buitenaf de EU.

Ondanks vele pleidooien wil het niet lukken om het reduceren van de ingebouwde koolstof (emissies) van materialen onderdeel van het klimaatbeleid te laten zijn. Niet in het energieakkoord en (nog) niet in de uitwerking van de Energieagenda.

En dan nog terugkomend op de discussie over één centrale CO₂ doelstelling of meerdere doelstellingen. Moeten we ondanks onze weerstand voor meerdere doelstellingen dan toch nog één extra vragen voor verduurzaming van grondstoffen? Nee dank u wel, laten we het eerst maar eens worden over het bovenliggende probleem en zinvolle systeemgrenzen.

Wij pleiten voor een Nationaal integraal klimaatakkoord 2.0 dat het opwarming van onze aarde tegengaat door voor zowel de verduurzaming van energie als grondstoffen dezelfde kaders en randvoorwaarden te creëren.

De betekenis hiervan is groot. Het betekent dat de Nederlandse chemische industrie haar hoofdkantoren, die veelal in het buitenland zijn gevestigd, over de streep kan trekken met het argument, 'Nederland is the best place to invest' om hierin te investeren. Dan dalen de investeringen in Nederland neer, creëren ze banen in Nederland en kunnen Nederlandse bedrijven die innovatieve duurzame technologieën en duurzame producten in de wereld aan de man brengen.

Zo wordt verduurzaming niet langer louter een last, maar een enorme groei impuls voor de Nederlandse economie.